

6.7.2023

Pohjois-Suomen aluehallintovirasto
PL 6
13035 AVI

Kajaanin Romu Oy, metalliromun kierrätyslaitoksen toiminnan olennainen muuttaminen ja ympäristöluvan tarkistaminen uusien BAT-päätelmien vuoksi, Kajaani (Dnro PSAVI/8266/2019)

Pohjois-Suomen aluehallintovirasto on pyytänyt Kainuun ympäristöterveyspalveluilta lausuntoa Kajaanin Romu Oy:n jättämästä ympäristölupahakemuksesta. Kajaanin Romu Oy:n lupahakemus koskien metalliromun kierrätyslaitoksen toiminnan olennaista muuttamista ja ympäristöluvan tarkistamista uusien BAT-päätelmien vuoksi on tullut vireille AVI:ssa 30.9.2019 ja siitä on kuulutettu 24.2.-6.4.2021. Hakija on tämän jälkeen muuttanut lupahakemustaan, jonka vuoksi asia on kuulutettu uudelleen. Päivitetystä hakemuksesta on jätetty pois toiminnan laajennusaluetta koskeva osio, joka on eriytetty omaksi ympäristölupahakemuksekseen, sekä jätteenpolttolaitosta koskeva osio, joka on poistettu kokonaan.

Hakijan kierrätyslaitos sijaitsee Kajaanissa Saunakankaan alueella. Laitoksen osoite on Mustantie 501, 87900 Kajaani ja kiinteistötunnus 205-401-1-83. Kainuun jätehuollon kuntayhtymän Majasaaren jätekeskus sijaitsee alle 500 m etäisyydellä laitoksen eteläpuolella.

Kierrätyslaitoksella jalostetaan metalliromua. Laitoksen nykyisinä toimintoina ovat vastaanotto, leikkaustoiminnot, primäärimurskaus, magneettisten ja ei-magneettisten jakeiden käsittely, metallirikasteiden käsittely, romuajoneuvojen esikäsittely, sähkö- ja elektroniikkaromun esikäsittely, sekä lajittelu- ja varastointitoiminnot. Lupaa haetaan seulotun karkean jakeen (SLF-jae) kellutukselle, rauta-kumierottelulle, pientuojien vastaanottoalueelle, sekä metallin ja pakkauslasin käsittelylle.

Nykyisen luvan mukaan eri jätelajeja saadaan ottaa vuositasolla vastaan enintään 82 000 t ja varastoida kerralla enintään 54 830 t. Lupaa haetaan 129 200 t vastaanotettavalle määrälle ja 22 650 t kertavarastolle. Hakemuksen mukaan suurin osa vastaanotettavasta ja varastoitavasta romusta tulisi olemaan metalli-, sekä sähkö- ja elektroniikkaromua.

Nykyisen ympäristöluvan mukainen toiminta-aika on maanantaista lauantaihin klo 6.00-21.00, mutta muutosta haetaan siten, että uusi toiminta-aika on 24 h vuorokaudessa viikon jokaisena päivänä. Toiminta-ajan muutoksella halutaan vähentää primäärimurskauksen ja ei-magneettisen erottelun kapasiteettierosta johtuvaa välivarastointia. Lisäksi halutaan mahdollistaa tuotanto yöaikaan sähköenergian hintavaihtelun vuoksi.

Hankkeen ympäristövaikutukset ja niiden tarkkailu

Asutus

Laitoksen läheisyydessä ei ole asutusta, vaan lähin asuinkiinteistö sijaitsee noin 2 km etäisyydellä lännessä ja lähin vapaa-ajan kiinteistö noin 2,8 km etäisyydellä luoteessa.

Pohjavesi

Laitos ei sijaitse luokitellulla pohjavesialueella tai sellaisen läheisyydessä. Lähin luokiteltu pohjavesialue on Koutaniemen 1-luokan alue noin 13 km etäisyydellä pohjois-luoteessa.

Kierrätyslaitoksen toiminta-alue on hakemuksen mukaan pinnoitettu nestetiiviiksi. Alueelle kertyvät hulevedet ohjataan käsittelyjärjestelmän kautta avo-ojaan.

Toiminnassa käytettävät polttonesteet ja öljyt varastoidaan sisätiloissa ja vaarallisiksi luokitellut jätteet asianmukaisissa astioissa tai varastopaikoissa. Koneiden ja laitteiden säännöllisillä huolloilla ehkäistään öljyvetoja ja muita normaalista poikkeavia päästöjä.

Pohjaveden laatua on seurattu vuosittain kahdesta pohjavesiputkesta, jotka sijaitsevat toiminta-alueen ylä- ja alapuolella. Vedenlaatu on ollut parempi alapuolisessa putkessa ja useimpina vuosina yläpuolisesta putkesta ei ole saatu lainkaan näytettä, sillä putki on ollut kuiva. Kuitenkin myös alapuolisen putken vedenlaadussa on ollut huomattavaa vaihtelua useiden muuttujien osalta. Hakija esittää yläpuolisen pohjaveden tarkkailupistettä poistettavaksi, koska heikomman vedenlaadun ja huonon antoisuuden vuoksi sen katsotaan soveltuvan huonosti verrokiksi alapuoliselle pisteelle. Hakemuksen mukaan yläpuoliselle pohjavesipisteelle on vaikea löytää korvaavaa paikkaa, koska laitos sijaitsee mäen päällä.

Pintavesi

Alueen lähiympäristössä on useita pieniä lampia ja järviä, sekä niitä yhdistäviä ojia ja puroja. Alueelle kertyvät pintavedet ohjautuvat alueen länsipuolella olevalle suoalueelle ja siitä edelleen suo-oijen kautta noin 2 km etäisyydellä virtaavaan Niittyjokeen.

Hakemuksen mukaan laitoksella syntyy vuodessa noin 9 000 m³ hulevesiä, jotka johdetaan asfaltoidulta alueelta kaatojen avulla kaksiosaiseen selkeytysaltaaseen ja siitä edelleen öljynerotusjärjestelmään. Järjestelmä on varustettu virtauksensäätökaivolla, hiekan- ja öljynerotimella sekä näytteenotto- ja sulkuventtiilikaivolla. Lopuksi hulevedet ohjataan purkuputken kautta ympärysojaan. Selkeytysaltaat pystytään tarvittaessa sulkemaan esimerkiksi öljyvahinkotilanteessa.

Alueelta pois johdettavien pintavesien laatua on seurattu purkuputken suulta sekä ojasta alueen ylä- ja alapuolelta. Tuloksissa on huomattavaa vaihtelua vuosien ja vuodenaikojen välillä.

Purkuputken suulta otetaan näyte kuukausittain, mutta hakija esittää näytteenoton harventamista kahteen kertaan vuodessa, keväisin ja syksyisin. Lisäksi hakija esittää, että tarkkailuun otettaisiin mukaan kauempaa uusi alapuolinen oja-piste, joka kuvastaisi paremmin vesistöön johtuvaa kuormitusta.

Melu ja värinä

Toiminnassa melua aiheutuu materiaalien lajittelusta ja käsittelystä sekä koneiden ja laitteiden käyntiäänistä. Merkittävin melupäästö aiheutuu murskauslaitoksesta. Hakemuksessa esitetyn arvion mukaan toiminnasta aiheutuva melu on 89-97 dB(A) ja 100 m etäisyydellä laitoksesta noin 60 dB. Toiminnasta aiheutuvaa melutasoa ei ole todettu mittauksin tai mallinnoksin. Värinävaikutukset ovat hakemuksessa esitetyn arvion mukaan vähäiset.

Kajaanin Romun raskaan liikenteen määrän ennakoidaan olevan haettavalla jätteen vastaanottomäärällä noin 20-25 ajoneuvoa vuorokaudessa, kun kuljetukset optimoidaan ja noin puolet kuljetuksista on meno-paluukuormia. Liikennöinti alueelle tapahtuu Valtatieltä 5 Kivimäentielle ja siitä edelleen Mustantien varrella sijaitsevalle kierrätyslaitokselle.

Päästöt ilmaan

Metalliromun työstössä ja raskaan kaluston liikkumisesta kentällä syntyy hakemuksen mukaan pölyä lähinnä kesäaikaan ja pölyhaitat jäävät laitosalueelle. Alueen puhtaanapito hoidetaan lakaisukoneella ja pölynsidontaan käytetään tarvittaessa vesisumua. Prosessin pölyävissä vaiheissa on imurit pölyn poistoon.

Hienoerottelulaitteiston päästöjä tarkkaillaan metallien ja bromattujen palonestoaineiden osalta kerran vuodessa. Kanavoituja pöly- ja TVOC-päästöjä tarkkaillaan kahdesti vuodessa, mutta hakija esittää tarkkailua harvennettavaksi kertaan vuodessa. Dioksiinit,

furaanit, CFC-yhdisteet ja dioksiinin kaltaiset PCB-yhdisteet hakija esittää jätettäväksi kokonaan pois tarkkailtavien yhdisteiden joukosta päästöinventaarion tulosten perusteella. Rauta-kumierottelun TVOC-päästöjä hakija esittää tarkkailtavaksi kerran vuodessa.

Terveysturvallisuusviranomaisen on tutustunut hakemukseen ja toteaa lausuntonaan seuraavaa:

Pohjavesi

Toimijan tulee omalla toiminnallaan varmistaa, että pohjaveden pilaantumista tai sen vaaraa ei aiheudu.

Terveysturvallisuusviranomaisen näkemyksen mukaan yläpuolisen pohjaveden tarkkailupisteen huono antoisuus ja alapuolista pistettä heikompi vedenlaatu puoltavat pisteen poistamista tarkkailuohjelmasta, mutta sille tulee pyrkiä löytämään korvaava tarkkailupiste.

Pintavesi

Pintavesistä otetuissa näytteissä on ollut melko suurta vaihtelua näytteenotokertojen välillä. Lisäksi lupaa haetaan aiempaa suuremman vuotuisen jätemäärän vastaanotolle ja uusille käsittelymenetelmille. Näistä syistä terveysturvallisuusviranomaisen ei suosittele näytteenottotiheyden harventamista.

Vesistöön johdettaville päästöille tulee asettaa sellaiset vuosikuormitus- ja pitoisuusrajat, että vastaanottavassa vesistössä ei aiheudu vedenlaadun tai virkistyskäyttömahdollisuuksien jatkuvaa heikentymistä.

Melu ja värinä

Terveysturvallisuusviranomaisen katsoo, että toiminnan aiheuttama melutaso tulee todentaa melumittauksin tai -mallinuksin, mikäli melusta aiheutuu toistuvaa haittaa lähimmissä häiriintyvissä kohteissa. Terveysturvallisuusviranomaisen tietoon ei ole tullut toiminnasta tehtyjä meluvalituksia.

Toiminnasta aiheutuva melu ei saa ylittää asumiseen käytettävillä alueilla valtioneuvoston päätöksessä 993/1992 annettua A-painotetun keskiäänitason päiväohjearvoa (klo 7-22) 55 dB eikä yöohjearvoa (klo 22-7) 50 dB. Loma-asumiseen käytettävillä alueilla päiväohjearvo on 45 dB ja yöohjearvo 40 dB. Mikäli melu on luonteeltaan iskumaista tai kapeakaistaista, mittaus- tai laskentatulokseen lisätään 5 dB ennen sen vertaamista ohjearvoihin.

Muilta osin terveysturvallisuusviranomaisella ei ole hakemuksesta huomautettavaa.

Sotkamon kunta
Kainuun ympäristöterveyspalvelut

Eero Schroderus
vs. ympäristöterveysjohtaja

Juha-Matti Markkanen
terveystarkastaja

Tiedoksi

Kainuun ympäristöterveyspalvelut

Osoite
Sotkamon kunta
Kainuun ympäristöterveyspalvelut
Tehdaskatu 11
87100 Kajaani
www.sotkamo.fi

Y-tunnus
0189766-5

Sähköposti
Kirjaamo@sotkamo.fi
ymparistoterveys@sotkamo.fi
etunimi.sukunimi@sotkamo.fi

Puhelinnumero
(08) 6155811/ vaihde

Valvontayksikköön kuuluvat kunnat
Hyrnsalmi, Kajaani, Kuhmo, Paltamo,
Puolanka, Ristijärvi, Sotkamo, Suomussalmi